

Списанието излиза дваждъ: на 1 и 20, а притурката — веднъжъ: на 10 число всѣки мѣсець
ДИРЕКТОРКА: ТЕОДОРА Г. ПОЕВА

Съдържание:

Женидбата като спекулативно предприятие. — Експедиция II. — Госпожица Тина. — Бѣло майчинъ. — Какъ обличае малкиятъ си. — Разни. — Обличения.

Женидбата като спекулативно предприятие.

Не отдавна бѣше, когато женидбата въ България се считаше като една отъ най-свещенитѣ задължения на всѣки българинъ и българка. Тя се женѣхъ тъкмо по духа и изискванията на св. писание: «да му дадемъ помощница»; за това и слѣдствията отъ подобна една благословенна женидба бивахъ всѣкога сполучливи и за което българскиятъ народъ, въпрѣки толкова огнѣтениа и гонения, до такъва степенъ можа да удържи непокѣтижто, непорочно и чисто до день днешенъ семейното си огнище, щото още днесъ то да служи като примѣръ и за подражане, и да роди ония хора, които бидохъ прѣд-

шественици на свободата и независимостта, съ която се располагаме днесъ.

За жалостъ, обаче, на послѣдъкъ се забѣлзва едно охлаждаване къмъ този свещенъ обрадъ, а най-лошѣвото да се счита той като едно спекулативно предприятие, имѣйще за цѣль, не изискванията на св. Церкова, но обогатяването! По такъвъ начинъ не само починахъ и женидитѣ да бѣдѣтъ по-рѣдки, числото на остарѣлитѣ момци, както и на момичетата да се умножаватъ, но и рѣдкитѣ бракосъчетания да ставатъ не съ благи признаци; а развратътъ, отъ друга страна, и семейнитѣ раздори да се явяватъ по-често и по-често.

Причината на туй зло отъ една страна сж самата днешна интелигенция, защото туй зло повече вирѣе между тѣхъ, а не и между по-простия народъ, който продължава да поддържа още обичаитѣ на прѣдѣтитѣ си. Тя — интелигенцията — като подражава по всичко запатната Европа, забравя, че принадлежи на народъ съ

особенни чисти народни обичаи, достойни за подражаване, които тя, като прѣзира като прости и отживѣли вѣка си съ приеманнето добриѣ страни на Европейскитѣ обичаи, приема едновременно и злитѣ, като се жени не съ онази, която ще му бѣде истинска другарка, и къмъ която сърдцето ѝ се стрѣми, но съ онази, която има най-много богатство, макаръ и да не осѣща никаква наклонност къмъ нея и макаръ нейнитѣ недостатѣци сж се явили прѣдъ нейнитѣ очи.

«Защо, казва, подобни момѣкъ, да се ожениж безъ зестра, когато Х., който по всичко стои по-долу отъ мене да е взелъ толкова хиляди левове и се обогатилъ отъ жена си». Но ето какво отговаря на подобни момци Нв. Златоустъ *).

«Не те ли е срамъ да ми давашъ подобни примѣри? Мнозина съмъ слушалъ да казватъ: хиляди шти бихъ прѣдпочелъ да съмъ бѣденъ, нежели да се обогатѣмъ отъ жена си; защото какво нѣщо е по-позорно отъ богатство? какво нѣщо по-горчиво отъ тѣзи състоятелностъ? какво по-позорно отъ това, щото официално да се казва отъ всички, че единъ кой си се обогатилъ отъ жена си? Вътрѣшнитѣ негоди, които необходимо ще се случатъ, оставямъ на страни т. е. мнѣнието на жената, работливостото, прѣприритѣ, увѣритѣ на слугитѣ, които ще кажатъ: бѣдиакътъ, дриплю, бесчестний, бесчестно обогатенъ, защото съ какво се ожени? Или всичко е на господарката? Не та ли е грижа за тия думи? Значи, не си и свободенъ. Понеже и паразититѣ слушатъ по-низки нѣща отъ горнитѣ, но не се беспокояватъ, даже повече се украсяватъ отъ позора, като имъ казваме тия нѣща.»

Подобни момци продължаватъ да си казватъ: на и каква нужда има да бързамъ? може и безъ жена — безъ ограничение, когато азъ всичко намирамъ, стига да искамъ. И неговитѣ похождения и развратний му животъ се осилватъ повече и повече, отъ което нѣщо оставатъ злощастии за всегда нѣколко, може би, невинни души и раздоритѣ между семействата ставатъ по-често. Подобенъ субектъ най-насетнѣ се случва да улови лова си. Богатство, млада и невинна мома му се прѣдставя! Какво щастие! Но не! злощастieto вече е по-големо! Защото, когато подобна една мома мисли, че ще вкуси вече отъ щастieto на семейния животъ, тя се очаровава още въ първитѣ мѣсеци на женидбата си! Тя

мисли, че ще блаженствува съ съпруга си, ще намѣри отзвѣзъ на свонѣ си чувства и любовь; между това, за жалостъ, намира человекъ съ-всѣмъ питиферентенъ къмъ нея человекъ, комуто чувствата сж пехабени още отъ младитѣ му години; человекъ, който, благодарение на разнитѣ му незаконни сношения съ разни развратни жени, съставилъ е съ-всѣмъ друго понятие за женидбата; и той скоро се насища на жена си и почва пакъ другадѣ да търси удоволствието!

Отъ друга страна пакъ не по-малко причината на туй зло се крие въ самитѣ насъ женитѣ. Защото има много г-ци, които съ-всѣмъ криво понятие иматъ за женидбата. Тѣ си въображаватъ, че ще намѣрятъ оня рицаръ или герой, който имъ сж внушили разнитѣ романи и че тѣ ще почнатъ да живѣятъ вече единъ безгриженъ и съ-всѣмъ охаленъ животъ, гаче се намиратъ въ вѣчно увеселение. Колько, обаче, тѣ се разочароваватъ, когато въ дѣйствителностъ виждатъ, че смѣтката имъ не е излѣзла върна!

Тогава единитѣ отъ тѣхъ се прѣдаватъ на расточителностъ, други — на развратъ, а други, подкрѣпени отъ високитѣ начала на християнската религия, мъченически търпятъ всичкитѣ своенравния и недостатѣци на своя си съпругъ, до като той най-сетнѣ, като разбере, че истинското щастие е въ семейството и законната си жена, и окаянь пакъ се връща въ обятията на своята съпруга, като става за напрѣдъ най-вѣренъ и сжщински другаръ на жена си. Но подобни жени, за жалостъ, сж малко и, за достиганне на подобно възпитание, изиска се отъ родителитѣ имъ и постоянство отъ ранната имъ още възраст, и време — не кратко. Подобни жени сж за подражаване и уважаване отъ обществото. Колькото се отнася до първитѣ и вторитѣ, тѣ освѣнъ гдѣто ставатъ причина за разваление на семейството, но тѣ и при това, съ своето си поведение, вдъхватъ съ-всѣмъ лошѣво понятие за този свещенъ обрядъ на женидбата, слѣдствие на което и момцитѣ отбѣгватъ да съединятъ честѣта си съ коя-да-е.

Родители! Вие сте единичкитѣ отговорници за щастieto или злощастieto на дѣщеритѣ си. Дайте на чедата си подобно едно възпитание, щото тѣ, съзнателно и напълно въоръжени съ началата на християнската религия, да встъпватъ въ бракъ, като знаятъ добръ какво свещенно задължение ги очаква слѣдъ омѣжваницето имъ и какво поведение да иматъ спрѣмо мъжа си,

*), Нв. Злат. вижъ. Ж. Св. год. III ст. 171.

ако за злощастие той излѣзе не пълнѣ съ недостатъци. Свѣтливостта, икономията, грижливо-стѣта и търпеливостта къмъ семейството да бждѣт ѣйнитѣ оржия, а религията — прибѣжище въ мрачни случаи. Запознайте ги при това и съ нѣкои други искусства или науки, чрѣзъ които тя единъ день, ако остане лишена (не дай Боже!) отъ мъжа си или отъ родителитѣ си, да има съ какво да прѣпитава семейството си. Такова едно поведение на дѣщеритѣ ви сигурно ще има спасително слѣдствие, и не само ще могатъ да живѣятъ най-насетнѣ единъ щастливъ животъ, но и развратътъ ще се унищожи, а женитбѣтъ ще почнатъ да ставатъ споредъ изисканието на Евангелието, на нѣма да бждѣтъ търговски прѣд-приятня. Прѣди всичко не забравяйте въ послѣдната минута на оженяването имъ да имъ напомнявате думитѣ на Апостола Павла:

«Женитѣ да се покоряватъ на своитѣ си мъже».
Вашата баба

Екатерина II, Великата руска императрица.

Единъ мъдрецъ бѣше казалъ: «Въ двороветъ на царетѣ управляютъ жени, а въ ония на царицитѣ — мъже». Но той безсѣмъйно не си въобразявалъ великата Екатерина, която винаги и въ най-мъжнитѣ обстоятелства не отстъпваше никому властѣта. Тя бѣше единъ великъ мъжъ, но въ женско тѣло. Прочутии французски философъ и живописецъ Дидеро бѣше най-искренний ѣ приятель; той много обичаше да расправи разни смѣшни работи; но колчемъ се двоумѣше, то императрицата веднага разбираше стѣснението му и му казваше: — «Недѣйте се стѣснява; ние се намираме между мъже.»

Екатерина съ гениалността си съединяваше и удивителна красота; тя имаше крайно приятна физиономия съ живописни хармонични черти; очитѣ ѣ бѣхъ най-черни и кръглести; косата нито руса, нито пакъ и кестенива. Около бѣлия си, като алабастръ, вратъ имаше едно скъпоцѣнно огърлие, а въ ушицкитѣ си имаше прикачени тоже скъпоцѣнни и много хубави обѣци. Тя имаше навикъ да се облича и въ мъжко облѣкло, слѣдв. притежаваше и женския сладкъ характеръ, и мъжкия въшпителенъ и горделивъ; ръстътъ ѣ бѣше низкъ, но тя правѣше да се вижда винаги висока, гаче все стоеше на императорския си прѣстолъ, върху който тѣй славно и тѣй яко се държеше.

Ето какъ тя се хранѣше: закуската ѣ бѣше винаги богата и изобилна; но тя не ѣдѣше нѣщо отъ ония толкова привлѣкателни храни. Понѣкога само

рѣшаваше да изѣде половинъ кравайче съ една чашка шokolата. На обѣдъ, както и на вечерята тя имаше обикновено двѣ ястия, но твърдѣ малко ѣдѣше отъ тѣхъ и повечето тѣй хвърляше единъ само погледъ върху имъ, а послѣ захващаше да се расхожда сериозно по затата, старайки се да съчини някоя официална програма или нѣкой другъ нужденъ политически актъ.

Палатътъ, въ който живѣеше най-напрѣдъ, бѣше много хубавъ, очарователенъ и романтиченъ. Тукъ ѣ посѣщавахъ князѣ, херцози, графове и пр., които, щомъ стѣпвахъ въ прага на първата още стая, зачудвахъ се и се замаяхъ прѣдъ вида на ония художествени картини и статуи, съ които бѣше украсена всѣка стая и всѣка зала. Цвѣтѣта пѣкъ, донесени отъ Италия, Франция и Африка, съ които бѣхъ поспгани всѣкитѣ части на палата, правѣхъ ги да забравѣтъ отъ гдѣ влѣзохъ. Трапезарията особено бѣше най-много накинчена.

— «Тукъ, казваше тя често на гоститѣ си за трапезарията, ще ни бѣде малко тѣсно, но сами ще служите еднитѣ на другитѣ, тѣй като не се допушта на слугитѣ да стѣпѣтъ вътрѣ въ тая зала.»

Гоститѣ, догдѣто да разбератъ смисѣла на горнитѣ ѣ думи, тя тропаше трижъ съ крака си по пата и веднага, за голѣмо очудване на поканенитѣ, издигаше се частъ отъ пата и се показваше една масса, която възлизаше на горъ съ извъредна величественостъ; на тая масса, украсена току-рѣчи магически, очарователно, имаше всѣкакви и най-богати и вкусни ястия, плодове и пития. Трапезнитѣ пакъ прибори бѣхъ златни или дамандосани. Тогива всѣки завземаше мѣстото си и не знаеше вече отъ кое да вкусн по-напрѣдъ! . . .

— «Жално ми е, господа, казваше Екатерина за дѣто имамъ да Ви дамъ по-хубави и вкусни плодове, понеже ний живѣемъ въ страна, гдѣто студѣтъ прѣзъ туй врѣме слѣза — Зо! подъ нудата! Азъ, обаче, очаквамъ удобенъ случай, за да Ви угодиъ, когато ще имамъ свой палатъ въ Цареградъ!»

Слѣдъ това тя ставаше и, придружавана отъ всѣкитѣ гости, отиваше въ градината си; тамъ тѣ оставахъ като зашемедени, виждайки искусства на царскитѣ градинари, които сѣ успѣли да прѣсадѣтъ подъ оловеното руско небе пролѣтнитѣ плодове и дрѣвесна на южно-европейскитѣ и др. страни; градинаритѣ, прочее, слѣдъ като събирахъ изобилно грозде, праскови, черѣши и всѣкакви други овощия отъ лозето и дрѣвесата, поднасахъ ги на гоститѣ, за да ги изѣдѣтъ.

Екатерина знаеше още да приготвя и блѣскави праздници; така празненствата, що приготви за въ честь на пруския князь Хенрихъ сѣ неописуеми. Тя заповѣда да построиѣтъ за тая цѣль една гигантска шейния, въ която впрегнахъ шестнадесетъ конѣ, а подирѣ ѣ слѣдвахъ 2000 още, но по-малки, шейни. Прѣзъ улицитѣ, отгдѣто щѣхъ да минѣтъ, издигнахъ пирамиди и триумфални арки. Това шествие въ дѣйствителностъ не се

протакнаше вънъ отъ Петербургскитѣ врата, обаче приличаше на истинско пътешествие по четиретѣхъ точки на свѣта.

Въ опредѣлени разстояния имаше по една станция, прѣдставляюща градъ отъ друга държава; тамъ мѣже и жени, облѣчени въ народнитѣ си костюми, танцуваха, свпрѣха на всеразлични инструменти и пѣеха най-сладострастни пѣсни.

Прусскій князь Хенрихъ се въсхищаваше отъ великата императрица, колчемъ виждаше, че тя слиза отъ шейната и взема участие въ танца: *Полонеза*, танцуванъ отъ поданнитѣ ѝ, и който тамъ ти умѣше да танцува най-искусно.

— «Нищо не Ви прилѣга тоіковъ, колкото вие самички да управлявате *Полонезата*, ѝ каза веднѣжъ императорътъ.

И кой се съмнява, че тоя комплиментъ бѣше внушилъ на Екатерина идеята да прѣвземе Полша и да ѝ управлява. И кой не знае, че танцуването на «*Полонезата*» отъ Русия и Прусия заедно, внуши да прѣвзематъ заедно и си раздѣлятъ помежду си тая страна?

Екатерина въ младостта си се наричаше: София, Августа, Доротея, д' Анхалтъ Зербцъ и бѣше дъщеря на князя Христианъ Августъ, родена въ гр. Щетинъ прѣзъ 1729 год.

Фридрихъ II и царица Елисавета, които бѣха се заклѣли на уйча на младата принцеса, че ще ѝ защитаваха, сговориха се да ѝ сгодѣтъ съ Олшайнъ-готторпския херцогъ Карла, който отъ страна на майка си Анна, бѣше естественний и единственъ наследникъ на руския прѣстолъ. Карлъ и София бѣха лютеранци (послѣдователи на Лютера), но слѣдъ покрѣстваването имъ по обрядитѣ на источно-православната църква, първий се наименова Петръ Теодоровичъ, а втората — Екатерина Алексиевна; слѣдъ нѣкое врѣме тѣ се утѣняваха, но сърдцата и характеритѣ имъ никакъ не съвпадаха.

Слѣдъ смъртта на Елисавета, Петръ Теодоровичъ се провъзгласи руски императоръ, но той бѣше прѣдупрѣденъ, заедно съ привърженцитѣ си, че Екатерина вече подкопава основитѣ на едващо издигнатия му прѣстолъ. И дѣйствително Петръ не бѣше мѣжъ, който да може се противопостави на жена, каквато бѣше Екатерина, която веднѣжъ, безъ много колебания, облѣче се въ императорски параденъ костюмъ и, като се постави на чело на войската, доказа, че юздитѣ на държавата бѣха по за микроскопическитѣ ѝ, по силни рѣцѣ.

Царьтъ така се побѣди до кракъ и се оттегли отъ бойното поле; Екатерина пѣкъ, слѣдъ тая блѣскава побѣда, се установи въ Петерховския дворецъ. Слѣдъ нѣколко дена тапанобияния се чуха изъ площадитѣ и улици Петербургски, а слѣдущий императорски манифестъ се четѣше велегласно къмъ народа:

«Въ седмия денъ слѣдъ въскачването си на императорския прѣстолъ, получихме извѣстнето, че прѣдшественика ни императоръ го хванаха силни

коремни болѣсти, отъ които той често страдаше; та и ние, за да не прѣнебрѣгнемъ заповѣдитѣ на християнската религия и светия човѣчески законъ, който възлага всѣкому да се грижи за здравнето на ближнии си, повелѣхме да му се испрати веднага всичко, което може да напрѣдвари злитѣ послѣдствия отъ тая опасна болѣсть, та да го улегчимъ чрѣзъ непосредствено и грижливо излѣкувание. Вчера, обаче, за голѣма жалость, научихме се, че Всевишняя Божа сила благоволи въ своята света воля да прѣкрати живота му. Распоредихме, прочее, щото тѣлото му да се положи въ мѣнастиря Невски, гдѣто и ще бѣде опѣлото.

«Молимъ при това, като императрица и майка, всякитѣ вѣрни наши подданици, да забравѣтъ минѣлото и да се помолятъ Богу за душата му и да счетатъ туй неочаквано божие рѣшение, като изявление на Всевишняя негова воля и провидѣние, съ които удостои насъ, нашия императорски прѣстолъ и цѣлото ни голѣмо отечество».

* * *

Екатерина се покази дѣйствително велика жена; тя не само продължи дѣлото на великия Петръ, но излѣзе и истинско чедо на неговитѣ велики стрѣмления и идеи. Посѣщающій днесъ Петербурга остава зачуденъ, виждайки единъ величественъ паметникъ, върху който въ слѣдущитѣ само двѣ думи, вмѣсто надписъ, излагатъ се двѣтѣ най-славни периоди на руската история:

До Петра 1-й

Екатерина II-ра

Просвѣтената и велика душа на великия Петръ обгрѣщаше въ своитѣ обятия онѣзи, които се наричехе «майка на отечеството». Картината му пѣкъ бѣше за ней единственний ѝ свѣтъникъ въ всѣки мѣченъ случай на живота ѝ. Така напр. тя често се обръщаше къмъ ней и ѝ казваше:

— «Какво би казалъ ти, какъ ти би постѣпалъ, ако да бѣше на мѣстото ми? . .

Съзнатъ ѝ бѣше да се короняса Вседържителка на цѣлия Истокъ въ Цареградъ, — нѣщо, което ѝ се внуши отъ впечатлението, произведено ней отъ възпоминанието на древното величие и слава на императрицата Ирина; тя не сполучи обаче това, но както Петръ, така и тя расшири прѣдѣлитѣ на държава си до Исмаилия и до сѣверо-источна Полша; тя прѣвзе Крѣмъ и имаше вече такива дипломатически сношения съ Френското и Английското правителства, каквито никой другъ руски политически мѣжъ прѣди ѝ слѣдъ ней.

Но тая велика жена, що извърши такива и толкова велики дѣла, която царуваше върху петстотинъ и четиридесетъ градища, върху четиридесетъ и двѣ губернии и върху безбройни острови по сѣверо-источния Азиатски брѣгъ и имаше подъ непосредственната си власть 80 милион. души-роби и свободни, свърши живота си уединена, безъ да има при себе си ни единъ отъ многобройнитѣ си

роби, за да ѝ даде малко вода, съ която да расхлади увѣхнѣлиятъ си отъ смъртѣта устни. Причиня на това е слѣдущата: тя неѣж сутринъ бѣше се събудила най-весела, но слѣдъ като испи кафето си, прочете едно двустийше отъ Суварова за клането въ Исмаилия; тогава тя съвсѣмъ неочаквано падна мъртва, вслѣдствие на припадѣкъ, безъ да цѣлуе поне сина и наследника си Павла.

Тя имаше приятелство още и съ Французния философъ Волтеръ, което е ясно доказателство, за живото ѝ съчувствие къмъ всичко духовно. Той ѣ наричаше «Екатерина Великий»; защото тя въ дѣйствителностъ и напукъ на всичкитъ царѣе, които много ѣ завивдаха за гениалността ѣ, знаеше много добръ царското искусство и длъжноститъ си. Тя обикновенно се събуждаше въ часа 6 сутринъта и лѣгаше въ часа 1 слѣдъ полунощъ, и прѣзъ туй врѣме, което отнемаше отъ съня си, работѣше за въ полза на руския народъ и славата на XVIII-я вѣкъ.

Поиѣкога тя казваше на приятеля си Дидеро, който ѣ разказваше дълги и широки смѣшны работи: — «Стига толкова бѣзречение; азъ ще си идѣ по работата си, защото трѣбва да си искарамъ хлѣба на държавата си» А за да взематъ читателкитъ ни една идея само за политическата ѣ гениалностъ и за гладкия ѣ и художественъ стнаъ, привеждаме тукъ слѣдущето ѣ писмо до философа Волтеръ:

«Вие не желаете никакъ мира, господине. Бѣдѣте спокойни; до сега нигдѣ не станѣ дума за него. Азъ се съгласявамъ, обаче, съ Васъ, и приемамъ, че мирътъ е нѣщо добро, и догдѣто имахме миръ, азъ усѣцахъ велико щастие. Но отъ двѣ години насамъ, гдѣто имаме война съ турцитъ, азъ толкова ѣ навивнахъ, щото пакъ усѣщамъ и въ неѣж истинско наслаждение. Самото зло е, че прѣзъ траянieto ѣ не може нѣкой да обича ближния си както самага себе си.

«Азъ бѣхъ навивнала въ мисълта, че не е честно да прави нѣкой зло на другитъ; но азъ сега не чувствувамъ гризение на съвѣстѣта за послѣдствията отъ тая война, която не причинихъ азъ, но самъ Мустафа възбуди. Мене никога не ме излѣга очакванието на нѣкой блѣскава побѣда, но нито пакъ ми харесватъ великитъ исторически събития.

«При всичко това мирътъ не ми се вижда да е близо, защото Турцитъ мислѣтъ, че не ще сполучимъ да продължимъ войната дълго още врѣме. Тия хора, обаче, ако нѣмахъ толкова фанатизмъ и страсть, то никога не бихъ забравили, че великий Петръ продължително и непрѣкъснато се сражаваше прѣзъ 30 години ѣ прогивъ Турцитъ, и противъ Шведцитъ, и противъ Поляцитъ, и противъ Перситъ, безъ, обаче, империята да ослабне или се истоши силата ѣ; напротивъ, тия войни имаха като послѣдствие нови богати приходи за империята, които съживявахъ търговията ѣ и въобще циркуляцията въ неѣ.

«Планътъ Ви за мира прилича съ дѣла на лѣва въ извѣстната басня. Вие искате всичко да е на любимицата си, и искате да съвсѣмъ Спартакитъ легиони, подиръ които слѣдватъ истинскитъ игри. Оставете Султана Абу-бей да дѣйствува свободно; ще го видите колко прѣлестенъ ще е слѣдъ прѣвзиманieto на 6-й Юний гр. Дамаскъ. Ако милата Ви Гърция, която се ограничава само въ изказване на благопожелания дѣйствуваше тѣй дѣятелно както ѣ Владѣтельтъ на Пирамидитъ, то Атинскитъ театръ не би билъ вече просто градина, а лицейтъ—яхаръ. Но ако тая война ще се продължи, то градината ми, що имамъ въ Царское-село, ще се обърне на монументъ, гдѣто за всѣко знаменито събитие въздигамъ и по единъ паметникъ. Когулската побѣда, въ която 19 хил. отъ храбритъ ми войници побѣдиха 150 хил. неприятели, е увѣковѣчена въ градината ми съ единъobeliskъ съ надписъ, въ който се пише това велико събитие и името на генерала. Морското сражение въ Чешме се увѣковѣчи съ единъ тържественъ стѣлбъ, който носи емблема отъ кораби и е издигнатъ вѣтръ въ едно голѣмо искусствено езеро. Прѣвзиманieto на Кръмъ се означени тоже съ единъ колосаленъ стѣлбъ. Съшествието на Мореи и прѣвзиманieto на Спарта тоже се увѣковѣчиха съ едѣтъ голѣмъ стѣлбъ. Всички тия паметници сѣ построени отъ хубавъ мраморъ, който привлѣче въхищенieto и на самитъ Италианци. Тия мрамори ние ги отломихме отъ хубавитъ крайбрѣжия на езерото Ладого и отъ Сибирския градъ Екатеринополъ и ги употребяваме тѣй добръ, както виждате.

«Освѣтъ това задъ градината ми и вѣтръ въ лѣса азъ се рѣшихъ да съградѣ единъ храмъ, въ който да отива нѣкой, слѣдъ като прѣмине подъ единъ триумфаленъ аркъ. Всичкитъ събития прѣзъ тая война, ще бѣдѣтъ забѣлѣзани върху медали съ прости и чѣсти надписи и имената на главнитъ дѣйци. Единъ най-озигенъ Италиански архитектъ работи надъ плана на храма, който «както се надѣвамъ, ще бѣде нѣщо най-излѣто и ще заключава историята на сегашната война. Тая идея много ме забѣлѣва, и, надѣвамъ се, и вие ще се изразите благосклонно върху плана ми.

«Догдѣто азъ да се убѣдѣ, че прѣдлагамата отъ Васъ расходна по рѣката Сканавдра ще ми бѣде полезна отъ оная по Нева, ще ми допуснете да прѣдпочитамъ тоя послѣденъ. Азъ не се насамъ съ въздиганieto отъ ново на старата Троада, когато тука при реброто ми има единъ цѣлъ градъ, поразенъ отъ пожаръ, който градъ азъ съмъ длъжна да съградѣ отново.

«Азъ вземамъ въ рѣката си пакъ перото, за да Ви помолиъ да приемте тоя кожухъ, който ще Ви прѣдпазва отъ студения вѣтръ и мраза на Азийскитъ планини. Когато пакъ ще доидете да ме намѣрите въ Цареградъ (царицата бѣше самоувѣрена, че ще прѣвземе Цареграда), ще се погрижа да Ви испратѣ една хубава грѣцка дреха,

подплатена съ най-скапоцѣннитѣ Сибирски кожи. Тая дреха е много лесноупотрѣбима и много хубава. отколку всичкитѣ друга сиромашки дрешки, на които сега цѣла Европа е навикнала, и съ които никой скулпторъ до сега не е приелъ да облѣче статуйтѣ си, за да не би да се показватъ смѣшни!» (Слѣдва).

Екатерина.

Госпожица Типъ.

Скица отъ Теодоръ Дуймхенъ.

Прѣводъ.

«Е, какъ бѣше ты, Борнъ?»

«Много мила, любезний Флоксъ, любезна, твърдъ любезна.»

«Недѣйте му върва това Флоксъ», извика Моллеръ, вторий писаръ; «той иска само да се похваля; азъ се хващамъ на басъ по каквото щете, че ни една дума не е продумало съ него това лице отъ красния полтъ».

Хайнъ и Тедие, двамата ученици (чираци) се кискахъ отъ отзадъ и Г-нъ Даксъ, касиерътъ, си взе пакъ невадѣйно емфето.

На това Г-нъ Борнъ, шефътъ на писалището на видната адвокатска фирма: Доктори Землеръ, Майеръ и Платениусъ, изправи се и като се удари въ гърдитѣ, каза: «Доста незначително е какъ Вий мислите за моята искренна любовъ, но при все това азъ пакъ бихъ желалъ да Ви попитамъ за причинитѣ, които съ Ви накарали да се съмнѣвате въ неѣ?»

Кисканieto на двамата ученици прѣстана и Г-нъ Даксъ — касиерътъ, който прѣзъ туй врѣме бѣше занятъ съ това, като си притискаше палеца ту въ една, ту въ другата носова дупка, за да може издърпа по-нависоко емфето въ обявения си органъ, избръска го (емфето) отъ прѣститѣ си и поклади съ глава, като че искаше да каже: «Дяволски синъ е този Борнъ, не допуска да му се каже нищо, ви най-малкото даже!»

Моллеръ каза сепицъ: «Боже мой, недѣйте се докача: Борнъ! малко хвалба, съ това най-сетнѣ си обслужва всѣкий.»

«Молиѣ, молиѣ», казва Борнъ, «само недѣйте споредъ себе си заключава и за другитѣ: На послѣдъкъ азъ не виждамъ тука въ туй, нищо за хвалба, че тя не влиза въ разговоръ съ вази грубиани, намирамъ го за обяснимо, съ мене, като ожененъ мъжъ, се разговаря много добръ, много любезно!»

«Е, недѣйте пъкъ става гордъ», каза Моллеръ, но изведнѣжъ прибави любопитенъ: «Знаете ли сега отъ всичко туй коя е тя? Сжщо и Флаксъ, първий писаръ, пристѣпи по-близо и даже старий Даксъ, който си бѣше заковчалъ малко удърпаната горня дреха и положилъ бѣ шапката, челоуѣкъ, който другъ пътъ при дрънкването на писалищния звънецъ, напушаше писалището, раскопча си дре-

хата, отложи си шапката и приближи при другитѣ, за да чуе какво ще каже Борнъ.

Младата дама, която бѣше възбудила общия интересъ, бѣ прѣди късо врѣме постѣпила въ писалището на адвокатската фирма. Прѣди още тя да дойде, бѣше, тѣй да кажемъ, на всички антипатична; когато старий касиеръ малко прѣди Коледа расказа на другитѣ си другари, че на 1-й Януарий щѣла да дойде една дама, която господаритѣ били ангажирали за стенография и за машината за писане, никакво въсищение не се показва между господата за новата колега, защото, касиерътъ прибави: «Двѣстѣ марки мѣсечно ще получава, то е нечувано изведнѣжъ отъ началото. Азъ бѣхъ двадесетъ години прѣди да получавамъ толкова. Тя била имала отлични свидѣтелства и не искала да работи за по-малко.»

«Удоволствието нѣма да трае дълго врѣме», бѣше общата присѣда.

Съ едно особено надсмиваніе наблюдаваше персоналитѣ приготвленията: какъ се приготвя стагата за актовитѣ, въ която новата колега ще работи отдѣлно, какъ се натѣкмява машината за писане, която тя отнапрѣдъ испрати и т. н.

Безъ да има нужда да се състави единъ отдѣленъ комплотъ, бѣше тайното, но твърдо намѣрение на всички отъ писалището колеги, да направятъ по възможности по-тежъкъ живота на новодошлата.

Всѣкий си ѣ възбразяваше по своему: единъ очакваше да види една страна съ нихилистки косми и изостренъ носъ, други — една на половина образувана отъ по-високъ родъ дѣщеря, съ неосновни претенции; третий пакъ си ѣ прѣдставляваше една стара-млада мома отъ нѣкоя малка чиновническа мома или нѣщо такова, която искаше до тогава да си играе съ печеление хлѣба си, догдѣто се намѣри нѣкой шефъ отъ нѣкое писалище или касиеръ, който да бѣде достатъчно глупавъ да се ожени за неѣ.

Но вижъ! Въ понедѣлникъ, подиръ нова година, точно 9 часа сутринтъ, въ писалището дохожда една дама и пита за Г-да Докторитѣ. Една дама, облѣчена въ пепелявъ вълненъ платъ, въ една тъмно-синя връхна, зимна дреха, въ едно много скромно облѣкло, отъ ония, които, по елегантността си се отличаватъ. Познавачътъ отъ далеко познаваше доброто качество на плата и опитната ръка на шивача съ вкусъ.

Тѣнката елегантность на тѣлосложението, тихата, учтива сигурность въ деликатното и приятно лице, не допусна никакво съмнѣние въ господа коллегитѣ, че тѣ се намиратъ прѣдъ една нова твърдѣ «деликатна» т. е. богата клиентка на фирмата.

За това Г-нъ Борнъ, шефътъ не ѣ остави както другитѣ обикновенно, да чака въ залата на голѣмото писалище, но ѣ покани въ частната контора на Г-нъ Землеръ, като ѣ каза, че Г-нъ Докторъ, веднага ще се яви.

Но, когато Д-ръ Платениусъ, който тази сут-

ринъ прѣвъ се яви и комуто Борнъ каза, че една дама чака въ стаята на Г-на Землеръ; наскоро подиръ това се показа съ ней и ѿ прѣстави на господата, като тѣхна нова колега. Всички бѣхъ смаяни.

Испърво господа колеги го намирахъ за безобразие да изглежда чловѣкъ така, когато работи за пари; но отъ послѣ настроеннето почна да се измѣнява. Относкитъ на дамата бѣхъ непрѣодолими. Тя говореше само това, което непрѣменно нужно бѣше за работата. Възикашността ѿ печелеше привързанността на колежитъ ѿ, поздравятъ ѿ при идване и отиване бѣше отъ удивителна приличност и деликатност и при всичко това тя си оставаше все пакъ неприкосновена.

Сега почна цѣлий персоналъ да ѿ ѿбръща съ баснословия. Прѣполагаше се, че тя е отъ сенаторска фамилия, която е осиромашела чрезъ нѣкое голѣмо нещастие и е нѣкое сираче и че си била взела друго име, за да може да работи за пари, безъ съ това да отегчава роднинитъ си. Отъ гдѣ щеше тя инакъ да има тѣзи деликатни отнoски? Но тази легенда растурия Легие, най-младия ученикъ. Той се много интересуваше и всѣкой пѣтъ търсваше въ книжния кошъ и единъ день, дойде съ нѣколко плика въ рѣка, съ машина надписани отправени на адвокатската фирма и на противната страна — «испраща Марта Типъ:» отъ пощенския щепъ ясно можеше се прочете единъ сръдне-германски университетски градъ.

Може пакъ да е отъ нѣкой благородна фамилия или нѣщо подобно, нѣщо извънредно, си помислихъ.

Къмъ външнитъ впечатления, които направихъ нейнитъ качества и отнoскитъ ѿ, наскоро се присѣдини, испърво почти противожелателно високопочитанне, заради дѣтелността ѿ. Въ първитъ дни се искавахъ още лоши подигравки, когато колежитъ чуехъ, че единъ отъ господаритъ ѿ диктуваше единъ или повече часове и послѣ идвахъ траканнето на машината.

«Азъ съмъ любопитенъ», каза Моллеръ, «какъ тѣзи змийка дрънкалка ще ѿ свърши съ Д-ръ Платенусть, на този нервозепъ човѣкъ, не може никога му се направи добръ».

Но тя му правеше точно, добръ работата; тя всѣкому правеше добро.

Другъ пѣтъ бѣхъ принудени господата да работятъ съ потъ на лицето нѣколко часа наредъ непрѣкънато и пакъ често се случваше да се връщатъ писмата по нѣколко пѣти вазадъ за по-во прѣписване, което всички сърдеше; а отъ като е дошла госпожицата, диктуваше се ней и ти така лесно схващаше и точно пишеше, што господаритъ, когато получвахъ да поднишатъ, се радвахъ и чудехъ сами на диктувания стилъ.

Цѣлото писалище почна да прѣминава единъ приятелъ животъ; всички се чувствувахъ растоварени. Сегисъ-тогисъ се говореше на подигравка

за «змийската дрънкалка», по съ едно особено страсхочитанне, защото тя, бѣвше другата работа, въ механическата надминаване съ 3-4 пѣти всѣкий другъ отъ колежитъ си. Но тя си остана и до сега още неприкосновена.

Съ на одного отъ господата тя още не бѣше до сега развѣнила дума, която да не се отнасяше напълно за прѣдстоицата работа.

Случи се, што да има нужда да се наредятъ и прѣгледатъ нѣкои стари актове, отъ които фирмата има нужда за водение на единъ процесъ. И защото работата бѣше важна; за това задѣжихъ съ тая работа опитния Борнъ. Понеже твърдѣ на-рѣдко потребнитъ книга седяхъ въ работната стая на госпожицата за туй Г-нъ Борнъ работи днесъ цѣлий день почти съ ней наедно и тая е причината, за гдѣго сега всички сѣ любопитни да чуятъ какво ще каже Г-нъ Борнъ.

Къмъ майкитъ.

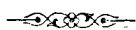
Казано е, че малкитъ ни дѣца на каквото ги учимъ отъ нѣжни години, това имъ остава като второ естество и искорениваемното му отъ послѣ е много малко. Има много майки, които неосѣтно учатъ дѣцата си да лѣжатъ и ето какъ: «Недѣй зема онова нѣщо», казва майката, «азъ ще ти дамъ утрѣ друго по-хубаво».

Или «стой ти тука днесъ миренъ, че азъ утрѣ ще ти заведа на един-кое-си мѣсто», по слѣдующия день общинието не се неспитна и дѣтето зема първия урокъ отъ майка си да лѣже.

Малкото е болно. Майка му казва: «гид, мое-то дѣте, това лѣкарство, то е сладко и много хубаво», но уни! лѣкарството е горчиво като огрова. Майката е излъгала. Дѣти за въ бѣдѣще ще повѣрватъ? Дѣтето плаче по нѣколъ причина. «Сегга ще дойде мечката и кой да е другъ и ще та земи, мѣлчи, да не та чуе.» Дѣтето въ началото мѣлва по отъ послѣ се убѣждава, че майката го лѣже.

Когато това е така, защото и малкото да не лѣже за да се отърве отъ мѣренията на своитъ си родитѣли за направени нѣкои грѣшки? или прѣстѣпления? Имате ли тогава право да наказвате дѣтето си, защото е излъгало, когато ние сами сме го учили къмъ това? Чловѣкъ е животно, което всѣщо подражава, особено дѣтето, което подражава, както добритъ, така и лошѣвитъ дѣла. Учението и теоритическитъ наставления за него сѣ недостѣпни, когато примѣритъ сѣ единичнитъ сръдства за неговото възпитанне. Ако като основа на възпитаннето на дѣцата се полагаше искренностита и истината, тогава всѣка майка щеше да има добри плодове. Всѣка чедолюбива майка не трѣбва за това, да общае нищо на дѣцата си, ако не ще може да изпълни общинието. Да не го заплашва съ подобни наказания, които не ще може да ги употреби.

Щомъ дѣтето почне да говори, нека говори истината, и щомъ почне да мисли нека първата му мисълъ да е: Родителитѣ ми не ме излъгаха никога, значи това е зло нѣщо, да не лъжа и азъ.

Какъ обличаме малкитѣ си.

Алфонсъ Каръ свършва една своя статия съ тѣзи много тѣжки фрази: «La femme est un animal, qui s'habille, babille et se déshabille». —

Не ще съмнѣние, че това е прѣувеличение, защото не сѣ малко женитѣ, които правѣтъ изключение отъ тази теория. Но жалостното е гдѣто въ дѣйствителностъ има много такива жени. Но кѣдѣ да се отдаде причината на това? Не ще съмнѣние, че отговорътъ е много лесенъ, щомъ се погледне начинаътъ, по който възпитаватъ дѣцата си майкитѣ. Едвамъ едно малко дѣтенце почне да ходи, почватъ да му казватъ: «ако си миренъ, ще те облѣка съ хубавитѣ ти дрехи; ако се научишъ добръ урокъ си, ще ти дамъ единъ много добъръ подарѣкъ и пр.» и когато порасне, казватъ: «бъди послушливъ и ще имашъ една хубава шапка или хубаво украшение и пр.» Следъ това явяватъ му приятелитѣ съ вѣстортъ: «Колко си хубава съ тази рокля; колко добръ ти отива тази шапка» и много други ласкателни приказки, които се впечатлѣватъ дълбоко въ душата на дѣтето и които въздържатъ суетността и развратяватъ духа.

Катадневно виждаме малкитѣ на расхожда, облѣчени като кукли по сѣщипската мисълъ на думата. За да не зацапатъ тѣ тантелитѣ или да не сѣмъ сатъ панделкитѣ, не ги пушатъ да играйтъ съ другитѣ дѣца, но ги расхождатъ расперени и гордо показватъ своитѣ си украшения на съврѣстницитѣ си дѣца.

Извѣстено е, че първитѣ впечатления, не се заличаватъ, и обичантѣ и суетнѣрията на дѣтиската ни възраст оставатъ до старостъ. Когато дѣцата ни сѣ малки, много лесно тѣ се поправятъ, безъ да се боятъ отъ никаква вѣрба; обаче, когато тѣ биватъ възрастни, дѣлото става трудно.

За това се изиска голѣмо внимание да се обърне на това: какъ да обличаме дѣцата си, главния признакъ на което обличане трѣбва да е: свършенната чистота, просто исчезане и облѣкло благоприлично.

Т. К. А.

Годишенъ абонаментъ:

за абон. въ Т.-П. станция — на списанието . . .	л. 3.—
— на списанието притурката . . .	« 5.50—
II за абон. на право въ Дирек. — на списанието . . .	« 4.—
на списанието съ притурката . . .	« 7.—
за странство — на списанието . . .	« 5.—
— на списанието съ притурката . . .	« 6.—

Отговорникъ: А Петровъ

Разни.

Жена-писателка. — Мисъ G. Braddou, прочутата Американка писателка, идолътъ, тъй да се каже, на който се покланятъ Американкитѣ, на скоро ще напечата шестдесетия си романъ. Всяко едно нейно сѣчинение се състои отъ 3 свитѣка; така щото тя до днесъ, следъ три десетгодишно работение, воспроизведе 180 тѣма. Единъ англичанинъ изброи, че тя списваше 2900 страници годишно, т. е. 6 печатни коли ежедневно: Дѣйствително чудесна, чудесна работа! . . .

Членовѣтъ на женското Американско отбранително дружество възлизатъ въ 400,000.

Женското отбранително хигиеническо дружество въ градъ Brooklyn (Америка) прие заповѣдь, съ която се заповѣдватъ директоркитѣ на театритѣ, да задѣлжаватъ жечитѣ, щото тѣ, прѣди влизанieto си въ театралната зала, да сменятъ шапкитѣ, и да ги турятъ въ особена стѣла, назначена за тази цѣль.

М.

Je viens de fonder à Roustchouk un bureau de renseignements qui se chargera de fournir aux journaux, sociétés, cercles d'études et à toute personne qui en fera la demande, des correspondances politiques, littéraires, sociales et économiques sur la Roumanie et la Bulgarie.

Pour assurer le fonctionnement régulier de mon bureau, j'ai fixé un abonnement trimestriel de 150 francs pour les correspondances hebdomadaires.

En outre, je puis fournir des correspondances spéciales sur n'importe quel sujet et dont le prix sera fixé d'après la longueur et l'importance du sujet.

Je crois, par ce moyen, rendre de grands services aux journaux, hommes de lettres et de science, qui ayant besoin de différents renseignements, sur les deux pays précités, ne peuvent pas se les procurer facilement.

Espérant en votre concours, je vous présente M. . . . mes salutations les plus distinguées.

G. MARCULESCU.

Roustchouk (Bulgarie).

МНОГОВАЖНО

за

Госпожи и госпожици

Отвара се

Училище за кроение (чѣртанисъ теоретическо).

на женски дрѣхы—рокли, блузи, пелерини, джекети и др. Ученичката може да свърши курсътъ за два мѣсеци. Ученички се приематъ всякога и безъ разлика на възраст. Прѣподавателката е свършила съ оглѣние въ Прага (Австрия). За споразумѣние — до управителката на училището, г-жа Евлампия Саллабашева въ Пловдивъ.

Управителка и учителка:

Евлампия Саллабашева.

Всѣщо, що се отнася до списанието или притурката, испраща се съ адресъ: До Дирекцията на «Женския Свѣтъ» ул. Войнишка № 122 — Варна.

Писма неплатени не се приематъ, всѣкакви обявления, относящи се до госпожи и госпожици, приематъ се.

Правото на записъ въ Т. П. стан. се плаща отдѣлно отъ абон.

Печатница Л Нитче — Варна.